ה: לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

יצרם מסור בידם. דרש ליה ממשלחי רגל דילה"ר נקרא תורה כדכתיב וינא הלך למים העשיר: **ומי** בעינן בולי האי. פירש רש"י ומי מדם רגיל כ"כ להעלות על לבו שמחמתו וחגו דלמסרת ג' ימים קודם לפי שהוא יום איד של עבודת כוכבים ומזכר שם עבודת כוכבים מדיר כפיו ואזיל ומודי והתנן בד' פרקים וכו' ומסיק התם דלמילה שאינו טרוד לפני החג אינא על עסקי מילה פגי מחד יומא הכא דלהקרבה צריך לחזר אחר עסקי הקרבה בעי תלתא יומי והלכך אסור לשאת ולתת בכל עניני מקח וממכר משום דשם עבודת כוכבים שגור בפיו ואזיל ומודי: **ערב** יו"ט האחרון של חג. הא דלא נקט (יומא) הרלשון של חג לפי שהם עדודים במלות לולב וסוכה ואין להם פנאי להרבות בעבודות וי"מ דהכא ארבעה פרקים טעמא דבה אית בהו יו"ט האחרון על חג לפי שהוא (ג) זמן בפ"ע ואינון משלפניו תקנו להרבות בעבודה משא"כ בשביעי של פסח וגם הקרבנות שבשמיני היו בשביל ישראל וכל החג היו מקריבין נגד העובדי כוכבים (ד) וערב פסח לפי שהוא יום גאולה וילילה לחירות ועצלת כדאמרינן בפרק אלו דברים (פסחים דף פח:) הכל מודים בעצלת דבעינן נמי לכם וי"ה מפני שהוא תחלת השנה מרבים בעבודה לעשות סימן יפה וכמה עניני עושים בו לסימן יפה כדאמר במסכת הוריות (דף יב.) וכריתות (דף ה:): **ובדברי** ר' יוסי אף עיו"ב בגליל. תימה בפ"ק דכתובות (ה. ופס ד"ה אלא) דפריך מגמודא יוה"כ שחל להיות בשני בשבת ידחה גזרה שמא ישחוט בן עוף ואמאי שביק כל הני פרקים דד"ה ופריך לדברי רבי יוסי הגלילי וי"ל דשפיר פריך אליבא דרבנן דעיקר פירכא מבן עוף דוקא דהכמה איכא מילחא יתירה לפילה ומידכר ובפרקים אלו אינם רגילין רק בכהמות וביוה"כ רגילים בעופות ודגים ובדברים קלים כדאמרינן בב"ר (פ' יח) עובדא בהוא חייטא דזבן חד נוצא (ה) מרייסר דינרין: **והתנן** שואלין בהלכות הפסח. ואע"פ שגם עתה שאין קרבן שואלין בהלכות הפסח קודם ל' יום מ"מ עיקר התקנה על הקרבן נתקנה כדאמר בעמא בפ"ק דפסחים (דף ו:) שהרי נביא עומד בפסח לאשון ומזהיר על פסח שני: **מנין** למחוסר אבר וכו'. פירוש להקריב לגבוה בכמה שלהן דאילו בבית המקדש אפי' בדוקין שבעין נמי אסור כדכתיב ומיד כן נכר לא תקריבו ומייתי ליה ומכל החי דהזהיר הקב"ה לנח להביא ממוחסר אבר בתיבה מפני שעתיד להביא מהם קרבן וא"ת הא לקמן בסמוך (דף ו.) אמר דהזהירו נמי מלהביא אל המיבה זקן וסרים ולא נאסרו לבני נח ועוד קשיא דקרא גבי בהמה טמאה כתיב שהם שנים שנים דכתיב ומכל החי מכל בשר שנים מכל תביא וגו' והנהו לאו בני קרבן הינהו אף לבני נח כדמשמע פרק בתרא דזבחים (דף קטז.) וי"ל דאין לאסור אלו (ד) זקן וסרים לקרבן בהמה שמעטום מהכתת התיבה כיון דאיכא טעמא אחריבא דאיכא למימר דהא דמעטן הכתוב הייטו לפי שאינם ראוין לקיום העולם אבל מחוסר אבר אי לאו לאסרן לקרבן לאה נמעטו מלהביאם לתיבה הרי הם ראוין לקיום העולם ובהמה טמאה ע"כ נמי לא מלי קאי דכיון דבעלמים נמי לא מזו להקרבה: **מנין** למחוסר אבר שאסור לבני נח. יש לדקדק מלשון אסור שהוא איסור גמור וכן נח מוהר בדבר ותימה מ"ט לא תשיב ליה בהדי ז' מצות שנצטוו ויתמיהו עליו מיתה ואין לומר משום דאזהרתיה לא כתיבא בהדיא הא מכלל הן אתה שומע לאו כדדרשינן (ה) מכל עץ הגן אכל ולא גזל ודבר בלשתו אכרו אלא י"ל דהאי קוס עשה הוא דמאיס אים מרבינן (ו) שהעובדי כוכבים עודרים נדרים ונדבות כישראל ואם נדר מחוסר אבר (ז) אמרינן ליה קוס והבא קרבן אלם וקוס ועשה לא קאשיב והא דאמרינן פ"ק דקדושין (דף כד:) דמצרינן מן העוף ולא כל העוף למעוטי יבשה גפה נקטע רגלה ל"ל פסיטא דמי איכא לישראל שרי ולעובד כוכבים אסור וי"ל דס"ד כיון שאסר מומין הפוסלין בבהמה הוסרו בעוף כדאמרינן (ח) תמות חכרות בבהמה ואין תמות וחכרות בעוף ובבהמה אין מילוק בין במומין בין במחוסר אבר בעוף נמי ימא כיון שהותרו המומין מחוסר אבר נמי נשתרי קמ"ל מן העוף ועוד י"ל דאי לא כתיב מן העוף לאסור מחוסר אבר לישראל הוה אמינא דבני נח משתרו והכתוב בא לאסור לישראל אע"ג דכתיב בני בני נח כדאמר בפ' אלעזר מיתות (סנהדרין נט.) כל מצוה שנאמרה לבני נח ולא נשנית בסיני לישראל נאמרה ולא לבני נח נשנית בסיני לזה ולזה נאמרה (וע"ע תוס' זבחים סח: ד"ה ושניסמית): אלא

בלחם הקלוקל בני כפויי טובה דכתיב [1]**האשה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל אף משה רבינו לא רמזה להן לישראל אלא לאחר ארבעים שנה שנאמר** [2]**ואולך אתכם** [3]**במדבר ארבעים שנה וכתיב** [4]**ולא נתן ה' לכם לב וגו' אמר** [5]**רבה ש"מ** [6]**לא קאי אינש אדעתיה דרביה עד ארבעין שנין** [7]**א"ר יוחנן משום רבי בנאה מאי דכתיב** [8]**אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור אשריהם ישראל בזמן שעוסקין בתורה ובגמילות חסדים יצרם מסור בידם ואין הם מסורים ביד יצרם שנאמר אשריכם זורעי על כל מים ואין זריעה אלא צדקה שנאמר** [9]**זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד** [10]**ואין מים אלא תורה שנאמר** [11]**הוי כל צמא לכו למים משלחי רגל השור והחמור תנא דבי אליהו לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאוי: ג' ימים אסור לשאת ולתת עמהם וכו': ומי בעינן כולי האי והתנן** [12]**בארבעה פרקים בשנה המוכר בהמה לחבירו צריך להודיעו אמה מכרתי לשחוט בתה מכרתי לשחוט ואלו הן עיו"ט האחרון של חג עיו"ט הראשון של פסח וערב עצרת וערב ר"ה וכדברי ר' יוסי הגלילי אף ערב יוה"כ בגליל התם דלאכילה סגיא בחד יומא הכא דלהקרבה בעינן תלתא יומי ולהקרבה סגי בתלתא יומי** [13]**(והתנן)** [14]**שואלין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום רשב"ג אומר שתי שבתות אנן דשכיחי מומין דפסלי** [15]**אפילו בדוקין שבעין בעינן תלתין יומין אינהו דמחוסר אבר אית להו בתלתא יומי סגי** [16]**דא"ר אלעזר מנין למחוסר אבר דאסור לבני נח דכתיב** [17]**ומכל החי מכל בשר שנים מכל וגו' אמרה תורה הבא בהמה שחיין ראשי אברים שלה האי מיבעי ליה למעוטי טריפה דלא טריפה** [18]**מלחיות זרע נפקא הניחא למאן דאמר** [19]**טריפה** [20]**אינה יולדת**

יצרם מסור בידם. כלומר, אם הם רוצים – יצר הרע שולט בהם, אם הם רוצים – הם שולטים ביצר הרע. **ומי בעינן כולי האי.** הרי אין אדם רגיל כל כך להעלות על לבו שמחמתו וחגו לאסרת ג' ימים קודם לפי שהוא יום איד של עבודת כוכבים ומזכר שם עבודת כוכבים מדיר כפיו ואזיל ומודי והתנן בד' פרקים וכו' ומסיק התם דלמילה שאינו טרוד לפני החג אינא על עסקי מילה פגי מחד יומא הכא דלהקרבה צריך לחזר אחר עסקי הקרבה בעי תלתא יומי והלכך אסור לשאת ולתת בכל עניני מקח וממכר משום דשם עבודת כוכבים שגור בפיו ואזיל ומודי: **ערב** יו"ט האחרון של חג. הא דלא נקט (יומא) הרלשון של חג לפי שהם עדודים במלות לולב וסוכה ואין להם פנאי להרבות בעבודות וי"מ דהכא ארבעה פרקים טעמא דבה אית בהו יו"ט האחרון על חג לפי שהוא (ג) זמן בפ"ע ואינון משלפניו תקנו להרבות בעבודה משא"כ בשביעי של פסח וגם הקרבנות שבשמיני היו בשביל ישראל וכל החג היו מקריבין נגד העובדי כוכבים (ד) וערב פסח לפי שהוא יום גאולה וילילה לחירות ועצלת כדאמרינן בפרק אלו דברים (פסחים דף פח:) הכל מודים בעצלת דבעינן נמי לכם וי"ה מפני שהוא תחלת השנה מרבים בעבודה לעשות סימן יפה וכמה עניני עושים בו לסימן יפה כדאמר במסכת הוריות (דף יב.) וכריתות (דף ה:): **ובדברי** ר' יוסי אף עיו"ב בגליל. תימה בפ"ק דכתובות (ה. ופס ד"ה אלא) דפריך מגמודא יוה"כ שחל להיות בשני בשבת ידחה גזרה שמא ישחוט בן עוף ואמאי שביק כל הני פרקים דד"ה ופריך לדברי רבי יוסי הגלילי וי"ל דשפיר פריך אליבא דרבנן דעיקר פירכא מבן עוף דוקא דבהמה איכא מילחא יתירה לפילה ומידכר ובפרקים אלו אינם רגילין רק בבהמות וביוה"כ רגילים בעופות ודגים ובדברים קלים כדאמרינן בב"ר (פ' יח) עובדא בהוא חייטא דזבן חד נוצא (ה) מרייסר דינרין: **והתנן** שואלין בהלכות הפסח. ואע"פ שגם עתה שאין קרבן שואלין בהלכות הפסח קודם ל' יום מ"מ עיקר התקנה על הקרבן נתקנה כדאמר בעמא בפ"ק דפסחים (דף ו:) שהרי נביא עומד בפסח לאשון ומזהיר על פסח שני: **מנין** למחוסר אבר וכו'. פירוש להקריב לגבוה בכמה שלהן דאילו בבית המקדש אפי' בדוקין שבעין נמי אסור כדכתיב ומיד כן נכר לא תקריבו ומייתי ליה ומכל החי דהזהיר הקב"ה לנח להביא ממוחסר אבר בתיבה מפני שעתיד להביא מהם קרבן וא"ת הא לקמן בסמוך (דף ו.) אמר דהזהירו נמי מלהביא אל המיבה זקן וסרים ולא נאסרו לבני נח ועוד קשיא דקרא גבי בהמה טמאה כתיב שהם שנים שנים דכתיב ומכל החי מכל בשר שנים מכל תביא וגו' והנהו לאו בני קרבן הינהו אף לבני נח כדמשמע פרק בתרא דזבחים (דף קטז.) וי"ל דאין לאסור אלו (ד) זקן וסרים לקרבן בהמה שמעטום מהכתת התיבה כיון דאיכא טעמא אחריבא דאיכא למימר דהא דמעטן הכתוב הייטו לפי שאינם ראוין לקיום העולם אבל מחוסר אבר אי לאו לאסרן לקרבן לאה נמעטו מלהביאם לתיבה הרי הם ראוין לקיום העולם ובהמה טמאה ע"כ נמי לא מלי קאי דכיון דבעלמים נמי לא חזו להקרבה: **מנין** למחוסר אבר שאסור לבני נח. יש לדקדק מלשון אסור שהוא איסור גמור וכן נח מוהר בדבר ותימה מ"ט לא תשיב ליה בהדי ז' מצות שנצטוו ויתמיהו עליו מיתה ואין לומר משום דאזהרתיה לא כתיבא בהדיא הא מכלל הן אתה שומע לאו כדדרשינן (ה) מכל עץ הגן אכל ולא גזל ודבר בלשתו אכרו אלא י"ל דהאי קוס עשה הוא דמאיס אים מרבינן (ו) שהעובדי כוכבים עודרים נדרים ונדבות כישראל ואם נדר מחוסר אבר (ז) אמרינן ליה קוס והבא קרבן אלם וקוס ועשה לא קאשיב והא דאמרינן פ"ק דקדושין (דף כד:) דמצרינן מן העוף ולא כל העוף למעוטי יבשה גפה נקטע רגלה ל"ל פסיטא דמי איכא לישראל שרי ולעובד כוכבים אסור וי"ל דס"ד כיון שאסר מומין הפוסלין בבהמה הוסרו בעוף כדאמרינן (ח) תמות חכרות בבהמה ואין תמות וחכרות בעוף ובבהמה אין מילוק בין במומין בין במחוסר אבר בעוף נמי ימא כיון שהותרו המומין מחוסר אבר נמי נשתרי קמ"ל מן העוף ועוד י"ל דאי לא כתיב מן העוף לאסור מחוסר אבר לישראל הוה אמינא דבני נח משתרו והכתוב בא לאסור לישראל אע"ג דכתיב בני בני נח כדאמר בפ' אלעזר מיתות (סנהדרין נט.) כל מצוה שנאמרה לבני נח ולא נשנית בסיני לישראל נאמרה ולא לבני נח נשנית בסיני לזה ולזה נאמרה (וע"ע תוס' זבחים סח: ד"ה ושניסמית): אלא

כלחם הקלוקל. קל הוא המן ומפני שהיה נבלע בכל מאכליהם ואינן יוצאין לחוץ קרא אותו קלוקל וגנו על כך והיא היתה להם טובה גדולה שלא היו צריכין לטרוח ולצאת שלא פרקאות לפנות דתניא (ב) (ברכות דף ס) כשהן נפנין אין נפנין לא לצידיהן ולא לפניהן אלא לאחריהן ומתנה שרגאל ג' פרקאות היה: **אשר נתתה עמדי.** לשון גנאי הוא שתולה הקלקלה במתנתו של מקום והוא עשאה לו לעזר: **לא רמזה.** לתוכחה זו אלא לאחר מ' שנה במשנה תורה בברכות מוקא אמר להם ולא נתן לכם לב לדעת שתהיו יודעים לשאול מה רציתי לא מזכר לתת על לבו דבר זה עד מ' שנה: **לא קאי אינש אדעתיה דרביה.** לדעת סוף דעתו ותכונתו עד מ' שנה שהרי משה לא רמזה לישראל עד מ' שנה: **משלחי רגל.** משלחים ומשליכין רגלי יצר הרע הכא על האדם מעליהם. יצר הרע קרוי תורה כדכתיב וינא הלך למים העשיר (שמואל ב יב): **ומי בעינן כולי האי.** דחייסינן דזבין לה עובד כוכבים להאי בהמה לצורך יום אידו ג' ימים קודם לכן: **בארבע ד' פרקים** מתזקינן ליה לאינים דכל מאן דזבין בהמה שחיט לה ביומיה ומשום הכי קאמר אמה מכרתי לשחוט ואל תשחט אתה לא הכא שאמכור משום אותו ואת כנו דכיוס אחד מחייב האחרון ואלו ימים ל"ל הלא בשר וקונין הכל: **ערב יו"ע האחרון של חג.** מפני שהוא יום השלמת קרבנות החג דתנן (ג) מי שלא חג וכו': **וי"ד דינסן.** משום פסחים: **ערב עצרת.** משום שלמי חגיגה ועולת ראיה: **וכן לר"ה.** יום טוב הוא ואוכלין בשר: (ד) **ויוה"כ.** נמי משום כל האוכל ושותה בעו' כו וכו' (ה): **בגליל.** היו רגילין להרבות שמחה יותר. קתני (ו) ערב יום טוב אלמא לא זבין אינש מקמי סעודה אלא חד יומא ואילו מכרה אתמול לא היה מזהיר לו היום דהא אין אדם קונה ג' ימים קודם לכן לרבי סעודת יום ג': **להקרבה.** לעבודת כוכבים עובד כוכבים מחזר אחריה ג' ימים: **בדוקין.** טיל"ל בלע"ז: **דאסור לבני נח.** להקריב לגבוה ודומיא דקרבנות שנהגו אבותיהם לשמים הן נוהגין לעבודת כוכבים שלהן: **ומכל החי.** על שם שהיה עתיד נח להקריב מהן דכתי' ויקח מכל הבהמה הטהורה וגו' (בראשית ח):

תמים

ולא נתן ה' לכם לב וגו'. שאין אדם עומד על סוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד תרבעים שנה ונאמר לא הקפיד עליהם המקום עד היום הזה (דברים כט ג). **בארבעה פרקים בשנה.** דרך ישראל לעשות סעודות ושמח הלוקח בהמה אינו נוקח אלא לשחטה מיד, לפיכך המוכר בהמה לחבירו ומכר תחלה אמר לו אתה בו ביום, צריך שיאמר לפני דע לך שהיום מכרתי אמה לשחוט לשחוט לו אתה מכרתי לשחוט, שמא בכר בשמחה (חולין פ.). עיו"ט האחרון של חג. ביום טוב האחרון של חג מרבין בשמחה מפני שרגל לעצמו הוא וחביב

עין משפט נר מצוה

ח א מיי' פי"ב מהל' שחיטה הל' יד סמג לאוין קמט טוש"ע י"ד סימן מח סעיף ו:
ט ב טוש"ע א"ח סימן תמט סעיף ח:
י ג מיי' פי"ז מהל' מילה מקדש הלכה ה ופי"ב מהל' תפילה ומזמן הל' ח:
יא ד מיי' פי"ח מהל' שחיטה הל' ח סמג לאוין קלב טוש"ע י"ד סימן מ סעיף יח וסימן פו סעיף ט:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מנין וכו' אמר"ן לו קום והבא קרבן שלם. יש לעיין למה לומרים לו הבא שלם ומי מתחייב הוא בכך להביא קרבן אף מבלי מקדש ואמר הרי עלי מכל מקום אין כן נח מצוה על לאו דלא יחל דבריו להקריב מחוסר אבר אמרים לו שלא יקרב אבל להביא אחרת מנין לנו:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בגליל וכו' קמני מיהא ערב יו"ט: (ב) תוס' ד"ה ערב וכו' לפי שהוא יו"ט נפני עצמו ומלון: (ג) ד"ה ומנגי וכו' נוטל בתריסר: (ד) ד"ה מנין וכו' וי"ל דאין לאסור אלו וקון ופרים) תפ"מ וע"ב הגה"ה הא:

רבינו חננאל

ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר וגו' ולא נתן ה' לכם לב לדעת וגו': א"ר יוחנן ש"מ לא קאי אינש אדעתא דרביה עד ארבעין שנין: **אים'** שלשה ימים לפני אידהן אסור לשאת ולתת עמהן כו' ומקשי' ומי בעינן לאיתרחוקי מיניהו כולי האי משום דחייסינן דלמא האי דזבני לעבודת כוכבים שלהן זבני והתנן בשחיטת חולין פרק אותו האת בנו. בארבעה פרקים בשנה המוכר בהמה לחבירו צריך להודיעו וכו' הנה יום אחד דיי לנו להכנת המועד. ופרקי בני יום טוב שלנו דלאכילה שלמים לעצמו הוא דקא זבין סגי ליה בחד יומא הכא דלהקרבה לעבודת כוכבים בעי ליה מכין מקמיה תלתא יומין. אי הכי טפי בעי דהא תנן שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח ל' יום וכו' וקיימא לן דמזהירין להו לישראל כדי שיזמינו קרבנותיהן למועד. ופרקי אנו דבעינן בהמה מנוקה מכל מום להקרבה ואפילו מדוקן שבעין בעינן לי' יום להכנה אינהו דלא חייסי משום מום אלא למחוסר אבר סגי שלשה ימים

מסורת הש"ס

(א) נ"ל תרבעים שנה במדבר. (ב) נב"י מיתא רבא). (ג) נב"י תוספות פוטה כב: ד"ה ומד מתה). (ד) כ"ק ח. ע"ב. (ה) נב"ק ח. פב.). (ו) מולין פב. (ז) נ"ל והתניא). (ח) מגילה מט: פסחים ה. סנהדרין יב: נ"ר"ה ג. בכורות נח. תוספתא מגילה פ"ב הי"ג). (ט) לקמן נא. זבחים קטו. כל הענין. (י) [מולין מ:]. (כ) [עירובין נה:]. (ל) [חגיגה ט.]. (מ) נ"ל ומרב יוסי"כ). (נ) [יומא פא:]. (ס) נ"ל שי"ט). (ע) [סוטה נה:]. (פ) [סנהדרין מ:]. (צ) [נזיר סב.]. (ק) [קדושין כד:].

תורה אור השלם

1. וַיֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה לִי מִן הָעֵץ וָאֹכֵל:
בראשית ג יב
2. וְאוֹלֵךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם מֵעֲלֵיכֶם וְנַעֲלְךָ לֹא בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ:
דברים כט ד
3. וְלֹא נָתַן יְיָ לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: דברים כט ג
4. אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל כָּל מַיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר: ישעיהו לב כ
5. זִרְעוּ לָכֶם לִצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי חֶסֶד נִירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת לִדְרוֹשׁ אֶת יְיָ עַד יָבוֹא וְיֹרֶה צֶדֶק לָכֶם: הושע י יב
6. הוֹי כָּל צָמֵא לְכוּ לַמָּיִם וַאֲשֶׁר אֵין לוֹ כָּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְלוֹא כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב:
ישעיהו נה א
7. וּמִכָּל הַחַי מִכָּל בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ:
בראשית ו יט
8. גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ: בראשית ז ג

לעזי רש"י

עיילי"א. קרום על העין הפונע בראיה.

מוסף רש"י

ולא נתן ה' לכם לב וגו'. שאין אדם עומד על סוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד תרבעים שנה ונאמר לא הקפיד עליהם המקום עד היום הזה (דברים כט ג). בארבעה פרקים בשנה. דרך ישראל לעשות סעודות ושמח הלוקח בהמה אינו נוקח אלא לשחטה מיד, לפיכך המוכר בהמה לחבירו ומכר תחלה אמר לו אתה בו ביום, צריך שיאמר לפני דע לך שהיום מכרתי אמה לשחוט לשחוט לו אתה מכרתי לשחוט, שמא בכר בשמחה (חולין פ.). עיו"ט האחרון של חג. ביום טוב האחרון של חג מרבין בשמחה מפני שרגל לעצמו הוא וחביב

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com